

KIADÓ HIVATAL:

Beliczey-út 4 szám
hova a előfizetési pénzek
hirdetések és minden a ki
adóhivatali érdeklő közle
mények küldendők.

Nyit t t é r e n egy sor
közlési díja 20 fillér

Hirdetések jutanyo
áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egészévre 10 kor. — fillé
Félévre 5 kor. — fillé
Negyedévre 2 kor. 50 fillér

SZERKESZTŐSÉG

Beliczey-út 4. szám
hova a lap szellemi rész
illető közlemények kül
dendők.

Kéziratok nem
adatok vissz

Hivatalos közlemények.

582
1900 ikt Sarvas nagyközség előjárótól.

HIRDETMÉNY.

A szarvasi járási főszolgabíróság 49/1900 számú rendelete folytán közhírré tétetik, hogy az 1879. évben született I. korosztálybeli állításkötéseket sorshuzása folyó évi február hó 5 napján d. e. 8 órakor Sarvas község tanácstermében fog megejteni.

Felhívtnak ennél fogva az állítás kötelesek, hogy a mondott időben es helyen tisztán öllöz ködvé bot nélkül pontosan jelenjenek meg

Szarvas, 1900. január 20 án.

Az előjáróság nevében:

S A L A C Z. jegyző.

139 — III. 1900 ikt. Sarvas város előjáróságától.

HIRDETMÉNY.

A nagymélt. honvédelmi miniszterium 16.500/91 számú rendeletének 3 §-a alapján felhívtnak a községbeli lótulajdonosok, hogy a birtokukban levő lovakat és teherhordó állatokat 1900 évi január hó 31-ik napjáig alólírott községi előjáróságnál a községi rendőrség helyiségében ott e célra kiszolgáltatandó úrlapon jelentsék be.

Azon lótulajdonosok, kik lovaikat a kitűzött határidőn belül bejelenteni elmulasztják,

az idézett miniszteri rendelet alapján a járási közigazgatási hatóság által a községi szegényalap javára minden ló után 20 koronáig terjedhető bírsággal büntetendők és lovaiknak utólagos bejelentésére kötelezendők.

Az évi bejelentés alól fel vannak mentve:

1. Az Ő Felsége és a Felsőes uralkodóház tagjainak udvartartására szolgáló lovak;
2. Az állami lötenyészési intézetek lovai;
3. A katonai igazgatás lovai és a tényleg szolgáló katonatisztek azon saját lovai, melyekre szolgálatuk ellátására szükségük van;
4. A nemzetközi szerződések szerint felmentett lovak.

Kelt Sarvason, 1900 január 5.

Az előjáróság nevében:

S A L A C Z.
jegyző.

3 Sarvas nagyközség közp. választmányától
1900

HIRDETMÉNY.

Alólírottak Sarvas nagyközség központi választmányának 3/1900-ik szám alatt hozott határozata értelmében ezennel közhírré tesszük hogy az 1901-ik évi országgyűlési képviselő választók névjegyzékének összeállításához az összeírás alapját képező földadóminimumot az 1836-ik évi V. t. cikk alapján, a Mária-Therézia féle urbéri szabályozás alkalmazásával meghatározott telekmenyiség szerint az 1874-ik évi XXXIII. t. cz. 4-ik §-ának rendelkezése értelmében Sarvas nagyközségében az urbéri értelemben vett s legkevésbé megrótt 1/4 ed te

lek földadóminimuma 33 korona 84 fillér szóval is: Harminczhárom korona 84 fillérben állapított meg.

Ezen határozat a folyó év január hó 14-től 22-ig a hivatalos órák alatt délelőtt 8 órától 12. óráig, délután 2 órától 6 óráig a község házán az első jegyző irodájában közszemlére kitétetni rendeltetett.

Az érdekeltek ezennel felhívtnak, hogy ha a központi választmány ezen határozatát sérelmesnek tartják, a folyó év január hó 23-tól számított 8 napon belül a királyi Curiahoz intézett s a vármegye alispánjához benyújtandó telebbezéssel élhetnek

Kelt Sarvason, 1900-ik év január hó 12-én.

A központi választmány nevében:

Liska János, Melis János,
jegyző. elnök.

Tisztességtelen verseny.

Az igazságügyminiszter az áruészletügyletekről törvényjavaslat-tervezetet dolgoztatott ki, mely a kereskedelmi és iparkamarákat a legutóbbi időben élénken foglalkoztatta, mivel több oly korlátozások vannak a javaslatban tervezve a melyek az eddigi kereskedelmi jog alapján általános gyakorlatot szüntetnek meg. Bár a tervezet ennek alapján az eddigi kereskedelmi forgalmi szokásokat szűkebb keretek közé szorítja, azt a legnagyobb elismeréssel fogadhatjuk, mivel éppen azon visszaéléseket van hivatva csökkenteni, a melyeket az áru-részletügylettel a kevésbé lelkiismeretes elemek, kivált a kereskedelmi ügyletekben jártassággal nem bíró, legtöbbször

TÁROZA

A rómaiak.

(A rómaiak története A Nagy Képes Világtörténet III. kötete.
Ira: dr. Geréb József. Ára bekötve 8 ft.)

Soha sajátosabb raga nem élt a világon a rómainál. Nép, melynek lakhelyét körülözüli a tenger, s mely mégis szárazföldi életet él, ősi lakosságát idegen hajósok látogatják a partokon, s az egész fél-sziget mégis egy földművelő város törvényeinek hódol. Maga csak későn, teljes belső kifejlődése után merész-kedik tengerre, de akkor meghódítja az egész világot. Megnagyobbítja a történelem színterét: Spanyolországot, Galliát, Britanniát hódítja hozzá, s az Alpsekig és Dunáig viszi határait, később azon túl is. Lassanként a Földközi tenger minden partja az övé lesz, s az egész világon szótól Róma nyelve és hatalma.

S a hová ez a nyelv és ez a hatalom eljutott. ott volt a római szellem.

Soha nép oly erősen magába nem olvasztott idegen nemzeteket, mint Róma. Minden, a mit meghódított, birodalmának része lön. „Volt görög világ — mondja Lavisse, — de nem volt görög birodalom; ellenben volt római világ s római birodalom is.”

Lavisse, az óvatos és szellemes francia, mindjárt hozzá is teszi. hogy kétséges azonban, vajon jó volt e mindenben hatása?

Annyi bizonyos, hogy egészen kiülte a meghódított népek nemzeti egyéniségét, meggyilkolta sajátos szellemüket, s midőn a császárság megszűnt, a meghódított népek felszabadultán sem bírtak nemzetekké alakulni. Az olasz, a gall, a spanyol csak a barbarok beolvadása után tettek szert új, nemzetalkotó energiára

A meghódított országok mindenestire gyorsabban fejlődtek Róma uralma alatt, mint fejlődtek volna magokban. De nem hiába tűnik fel, hogy a meg nem hódított s hosszasan el nem foglalt országoknak ma kiválóbb szerepük van a világban, s több reményük a jövőben. Miért? Talán mert eddig kevesebbet éltek, s így hosszabb jövőre van joguk? Vagy mert amazok nemzetromló tulajdonságokat örökölték Rómától? Örök titok. A világtörténet egyszer folyt le, s más módjával próbát tenni nem lehet. A találgatás pedig nem tudomány. Az bizonyos, hogy egy nép sem haladt oly következetes logikai uton végig kifejlődése és elpusztulása felé, mint Róma.

Caesar utja a császársághoz az egész császárságnak előképe.

Üzését és hatalomvágyát nehéz kórjával együtt örökölték Caesar utódjai. A hatalmi és politikai dolgok ban oly éles elméjük voltak, mint egyetlen ókori nép sem: oly nagy és oly maradandó birodalmat egy sem alkotott. A néprömbölet, a provinciák, az imperator választás, mind a legnagyobb politikai fogások közül valók.

A művészetet nem sok eredeti feltalálással vitte előre a római nép. De mégis tőle származik a kupola fedés és a boltozat. Az építő és szobrászművészetben műkincseinek javarészt a kiásott és Rómába szállított görög műemlékek, vagy azok drága másolatai teszik. Költői közül Virgilius Homeros tanítványa, Plautus sem éri utól a görögöket, csak Horatius bájos és emel eredeti erővel. Ugyálszik, ilyeshez kevés volt beuők a hajlékonyság és a képzelet. De a hol az igazság alapjára állhattak, a régi vagy a mai igazság gyakorlatiasabb szellemé érintette őket: a történelemben és a politika beszédekben, ott két páratlan mester áll elő: Tacitus és Ciceró.

E sajátos népről, melynek kivált jogi intézményei

hatottak napjainkig, most díszes és jóles új könyv jelent meg. A könyv a Nagy Képes Világtörténet III. kötete. Szerzője Geréb József. Pontos, logikus munka, jó írói tulajdonságokkal. Illustrációi is gyönyörűek. Nincsen a rómaiak művészetnek egyetlen fontosabb alkotása sem, melynek hű mását meg ne találhatnánk a kötetben. Semmi phantasia nem szentségteleníti meg itt a történelmi emlékeket, autentikus, és szépen reprodukált képeket látunk oly nagy számban, hogy a könyv valóban egész művelődéstörténelmi és művészeti képekönny, melyben a legszebb emlékek panorámáját nézhetjük végig rövid idő alatt. S nem csak az ábrázolt emlékek — ábrázolásuk és elrendezésük is művésziék. Ez valóban olyan könyv, a melyről Tóth Béla beszélt mult vasárnapi tárczájában. Szükséges könyv, mely kellő időben jelenik meg. Tóth Béla ott panaszt emel, merta közönség most is német könyveket vásárol, olyasmiben is, a minek jobb párját lelhetni magyarban. Nos ez a könyv ebben is az ő kívánsága szerint való. Ilyfajta könyv igazán nem volt addig magyarban a németekhez kellett fordulni. Most itt van, magyarul, olyan jól, olyan alaposan írva, hogy a német munkák sem különbek.

Ez a könyv igazán szükséges, mert csak eljött már valahára az ideje, hogy az ezeréves magyar nemzetet is megláthassuk a világ életében a többi népek közt; s mikor volna az ily könyv megjelenésére jobb idő, mint az új ezredév és új század küszöbén?

A nagy vállalat létesítésére a Franklin Társulat és Révai Testvérek Irod. intézet egyesültek.

A könyv méltó párja a nagy vállalat eddigi kötetinek, s az olvasó épen annyi élvezetet és tanulságot talál benne, mint azokban. Jobb ajánlólevelet könyv mellett nem írhatunk.

analfabéta néppel szemben országszerte gyakoroltak, kárára nemcsak az illető becsapott vevőközönségnek, hanem egyszersmind a szolid kereskedelemnek is, amelynek hitele és tekintélye a fogyasztóközönség szemében megrendült. A kereskedelmi és iparkamarák nézete e kérdésben nagyon is megoszol. És ez éppenséggel nem lélekemelő, mert nyilvános bizonyítéka annak, hogy egyes kereskedelmi kamarák nem tudnak azon általános objektív magaslatra emelkedni, a melyen minden visszaéást elítélve, a szolid üzleti szellem érvényesülését elősegítsek, hanem nyíltan pártjára állva a visszaéléseknek, a kereskedelem megbénításáról jajgatnak, holott a törvényjavaslat csak a kétes elemek tisztességtelen versenyeinek és a törvény házagaival visszaélő családok működésének megbénítására törekszik.

A részletügyletek törvényes és szigorú szabályozásával egyidejűleg azonban szükséges, hogy a részletügyleteket legnagyobb részben közvetítő ügynökök működése is megfelelő módon szabályoztassék, a kellő korlátok közé szorítottassék, sőt szükség esetében teljesen el is tiltassék. Hiszen a budapesti kereskedelmi és iparkamara a kereskedelemügyi miniszterhez intézett felterjesztésében maga is úgy nyilatkozik, hogy „a részletügyletek terén tapasztalt visszaélések nagyrészt a társadalom legsejtesebb elemeiből összehozott közvetítőügynökök lelkiismeretlen üzemei által idézettek elő, s így multhatlan, hogy az ügynökök működése mielőbb a szükséges korlátok közé szorítottassék.” A részletügyletek szabályozásával magával, az ügynökök működésének szabályozása nélkül a visszaélések meg nem szüntethetők. Mert mit ér az eladó és vevő közötti részletügylet szabályozása, ha a részletügyleteket legtöbbször a közvetítő ügynök működéseért és ténykedéseért az eladó nem szavatol s az eladó megbízott ügynöke visszaéléseinek kárát az ártatlan és sokszor csak a nagy rábeszélés folytán lépment vevő kénytelen szenvedni?

A kereskedelmi forgalom emelkedése következtében is kivált egyes nagyobb ipartelep készítményeinek biztosabb elhelyezése céljából a kereskedelmi forgalom terén mind nagyobb verseny fejlődik ki. Ennek következménye az, hogy az eladók nem várják meg árucikkeiknek termelési helyükön való eladását, hanem kereskedelmi alkalmazottaik és ügynökeik útján a vevő lakóhelyükön keresik fel és ott kínálják nekik áruikat megvételre. Bár így a kereskedelmi forgalom lebonyolítása a vevőre nézve kényelmesnek látszik, előnyösnek azt nem tarthatjuk, mert a vevő tulajdonképpen soha sem áll a gyárossal vagy a kereskedővel közvetlenül szemben, hanem mindig csak a megrendelést felvevő és illetőleg a megrendelést a vevőre minden módon reáutkáló, de semmi felelősséget nem viselő ügynökökkel szemben.

A szolid üzletkötés tehát már ebből a szempontból is a legnagyobb mértékben megvan nehezítve, mert hiszen a vevő vételi hajlandósága legtöbb esetben nem saját szükségletéből kifolyólag nyilatkozik, hanem elsősorban függ az az ügynök ügyességétől és rábeszélőképességétől. De még abban az esetben is, ha a vevő a legtisztább szándéku és legreálisabb gondolkodásu ügynökkel áll szemben, mindenesetre abban a hátrányos helyzetben van, hogy az árucikkeket drágábban kénytelen megfizetni, mint hogyha azokat közvetlenül az eladótól vásárolta volna. Hiszen csak azt kell figyelembe venni, hogy az ügynökök magas provizióra dolgoznak, az eladónak temérdek utiköltséget okoznak, aminek következtében az eladók, hogy a nagyversenyben boldogulhassanak, vagy az árucikk árát kénytelenek magasabbra szabni, vagy a rendes ár mellett silányabb minőségű árucikket kiszolgáltatni.

De van a dolognak egy másik igen figyelemreméltó oldala is és ez az, hogy az ügynököknek töménytelen száma, amely a kereskedelmi forgalom minden terén sáska módjára ellepi a vidéki közönséget, nemcsak megbénítja, de teljesen lehetetlenné teszi a vidéki szolid kereskedelem kifejlődését és boldogulását. A vidéki kereskedelem nem versenyezhet az ügynökök rajával, mert hisz maga is másodháztól vevén az árukat, azoknak árát olcsóbban nem állapíthatja meg, de nem versenyezhet főképpen azért, mert a vidéki kereskedőnek kisebb üzleti forgalma mellett arra kell törekednie, hogy üzletbarátjai körét bizalmuknak kielégítése által minél állandóbban magához fűzze és így a vidéki kereskedőnek ha boldogulni akar, okvetlenül szolidan és jól kell vevőit kiszolgálnia. Ezzel szemben az ügynök erre sem törekedik,

Végigjár egy vidéket, üzletet köt avval, akit arra reábirhat, a jó és szolid kiszolgálással nem törődik, mert hiszen a legtöbb esetben ugyanarra a vidékre ugyanazon áru elhelyezése végett talán soha többet életében vissza nem kerül.

Az ügynökök tisztességtelen eljárásának eredménye azután nemcsak az, hogy a vevő közönség közvetlenül károsodik, hanem az is, hogy megrendítik a vevőközönségnek a gyárosokba vetett hitelét és ezáltal közvetve az illető eladók is károsodnak.

A fentiek illusztrálására nem lehet frappánsabb bizonyíték, meggyőzőbb érvelés, mint a gazdasági gépezet általánosan ismert mizériái. A gazdasági gépek forgalombahozatalát főképp a kisbirtokososztálynál az ügynökök ugyszólván teljesen kiszajátították már maguknak. A gépezet a magának kiszemelt vidéken ráveti magát a közép és parasztbirtokosokra és igyekszik nemcsak czélszerű, az illető viszonyoknak megfelelő, hanem sokszor teljesen használhatatlan gépeket is reájuk szőni. Ezenfelül sokszor még olyan gépeket is reáutkál az illető birtokosokra, amelyeket azok vagyoni viszonyaik között soha meg nem rendeltek volna.

Az ellenmondás nem használ semmit, az ügynök agyonbeszéli a birtokost, aki végre is headja a derekát és az erejét felülmuló, vagy hasznavehetetlen, vagy felesleges gépet megrendeli. A megrendelt gépet többnyire részletfizetésre vásárolják, amelyvel szemben csekély készpénzfelvételre kívül a vásárló gazdával váltókat iratnak alá. Az ügynök ekkor jól végez vén dolgát, a megrendelő lapot a váltókkal együtt beszolgáltatja a gyárosnak, zsebre vágja a magas proviziókat s nem törődik vele, hogy a vevő és a gyáros egymással miként fognak azután boldogulni. A gyáros elküldi a gépet a megrendelőnek s igyekszik rajta a részletfizetéseket behajtani. Ha a vevő az esedékes részletfizetéseket pontosan nem teljesítheti, a gyáros nem soká gondolkodik a megrendelő aláírásával ellátott váltó prezentálásával s miután már ez esetben a részletfizetési kedvezmény a vevőre nézve megszűnik, a megrendelt gépnek egész árát követeli, aminek a következménye azután rendesen perleledés, nagy perköltségek, végrehajtás s a könnyen hívó és beugratott kisémberek a végső nyomorba taszítása. Az ügynöki működésnek ez csak egyetlen példája, de akik a vidéken élnek, jól tudják, hogy a butoripar és a háztartási cikkek, különböző gazdasági cikkek terén, bár kisebb mértékben, de hasonló visszaélések uralkodnak. Méltán kérhetjük tehát, hogy egy rendezett jogállamban tűrhetők e az ilyen visszaélések és szükség van e az iparnak az ilyféle szédelgésekre?

Mindenki tudja azt, hogy akit egyszer a részletügyleti ügynökök becsaptak, az soha többet ilyen módon árut vásárolni nem fog, de még a tisztességes kereskedelemről is óva

kodik és valódi szükségletének fedezését is lehetőleg elodázza, nehogy ismét keserűen becsapódjék, Bátran mondhatjuk tehát, hogy a tisztességes kereskedelemnek a felelősségnél küli ügynöki szervezetre semmiféle szükség nincs, mert az határozottan csakis a vevő és eladó közönség rovására működik.

Igenis, szükség van arra, hogy a vevő közönség kényelme szempontjából gyárosok és kereskedők árucikkeiknek a vevők helyén való felkínálása és a nagyobb értékű árucikk árának részletfizetésre való eladhatása végett kereskedelmi alkalmazottjaikkal a vevőközönséget felkereshessék, Ezeknek az alkalmazottaknak működése azonban mindenkor az illető eladó cég felelősségével legyen fedezve és hogy az eladók az esetleges rosszhiszemű vevők visszaéléseivel szemben oltalmazva legyenek szükség van arra, hogy a részletügylet kellőképpen szabályoztassék. Ezen helyes szabályozást látjuk az igazságügyminiszter törvénytervezetében s ezért azt melegen üdvözöljük, de meggyőződésünk, hogy ezen tervezetnek törvénynyé emelése is csak abban az esetben fogja meghozni a várt gyümölcsöket, ha ezzel kapcsolatban egyúttal a részletügyletek szerzésével és közvetítésével foglalkozó ügynökök működése kellőképpen szabályoztatni fog.

Előfizetési felhívás

a „SZARVASI LAPOK”
(Szarvas város hivatalos lapja.)
t i z e n h e t e d i k é v f o l y a m á r a

Ismét letűnt egy esztendő az idők véglenségén és lapunk belépett tizenhetedik évfolyamába.

Minden dicsekvés nélkül merünk hivatkozni tizenhat éves múltunkra, mert ezen idő alatt híven szolgáltuk a közügyeket, még pedig minden haszonlesés nélkül.

Nem természetünk nagyhangú ígéretek tenni, de amit ígérünk, azt igyekezünk is teljesíteni, hogy teljesítjük, arra garancia tizenhat éves múltunk.

Irányunk és célunk most is a régi, szolgáltni a közügyeket minden mellékczelek nélkül legjobb tehetségünkhöz képest előmozdítani községünknek és a vidéknek anyagi és szellemi előrehaladását, buzdítólag s lelkesítőleg közre munkálni annak az iránynak a megerősödésére, amely hivatva van községünk és a vidék jövő boldogulását és tovább fejlesztését biztosítani.

Bizalommal kérjük lapunk barátainak további szives támogatását, bizalommal kérjük az előfizetések megújítását.

Szarvas 1900. január 13.

A Szerkesztőség.

Tisztelettel kérjük mindazokat, kiknek előfizetése az év végével lejárt, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel. Az előfizetések legczélszerűbben postautalvány útján eszközölhetők.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhozhordva vagy vidékre postán küldve
Egész évre 10 kor. — fill.
Fél évre 5 kor. — fill.
Negyed évre 2 kor. 50 fill.
Szarvas, 1900. jan. 13án.

A kiadóhivatal

Ujdonságok.

— Bizottsági ülés. A békési egyházmegye özeveggyárva segélyegyletének bizottsága f. hó 19én tartotta ülését ntü Veres József esperes elnököle mellett. A bizottság beosztotta az egyházmegye összes lelkesi és tanító állásait az alapszabályokban megállapított fizetési fokozatokba, s a maga kebeléből Moeskönyi József

főgymn. tanárt, bizta meg azzal, hogy Zvarinyi János, egyleti pénztáros 1899. évi számadásait felül vizsgálja, s erről szóló jelentését április 14-ig az elnökségnek beterjessze.

— **Választás.** Folyó hó 17-én tartott képviselőtestületi közgyűlés a lemondás folytán töredésbe jött fővezérhajtói állásra skótöbbséggel Szvák Jánost, választotta meg.

— **Eljegyzés.** Dr. Sziráczy János ügyvéd folyó hó 14-én eljegyezte Réthy Sándor szarvasi kereskedő kedves és szép leányát Mariskát a kisasszonyt.

— **Öszöli olvasókör.** Városunk terjedelmes határában lakó nagy számú polgártársaink közül csak az ó-szöbbelieknek van magyar olvasókörük, a hová a hosszú téli estéken összejönnek, hogy egymással társalognak, lapokat olvasgatva, vagy egy-egy telolvasást hallgatva, tanulságos szórakozással töltik idejüket. Dícséretre méltó szokás és eljárás a mi legörvendesebb, csakis magyar lapokat jártnak s társalgási nyelvük is tisztán magyar. A tagok mind hazafias érzelműek. Világos tanúbizonysága ennek eddigi kitagástalan magaviseelkedésük s különösen az a jellemző lelkesedés; amelyet márcz. 15. évfordulójának ünneplése alkalmával minden évben nyilvánítanak. A körnek megalapítása Brózik Lajos tanító érdeme, aki azóta tiszteletből folyton elnöke a körnek, a fokozatos fejlesztés, a magyarosodás terjesztése, a hazafias érzelmek ápolása, ébrentartása pedig a kör alelnökének, az ott lakó tanítónak, Paulendának Jánosnak elismerést érdemlő s dícséretre méltó munkája, aki a mellett, hogy iskolájának 196. évfordulóját nap nap után látja el a nekik szükséges szellemiakkal, ismert lelkesedéssel, fáradságot nem ismerő buzgalommal a téren is a népnevelésnek lankadatlan szorgalmú munkása s a magyarosodásnak kiválóan lelkes terjesztője. Csak nyereség a körre, hogy Paulendát a január 14-én tartott közgyűlés alkalmával újból alelnöknek választották, aki a benne helyezett bizalomra eddig is részszolgált, s bizonyára csak növelni fogja a kör ügyei iránti érdeklődését s fokozni az annak érdekében kifejtendő fáradozását. A népnevelés ügyére, kívánatos hogy a többi külső iskolakörök tanítói is buzgólkodjanak hasonló magyar körök megalapításán.

— **Lemondás** Sárkány Ferenc közpénztári elnök, állásáról lemondott.

— **Iskolálatogatás.** A békési ág. ev. egyházmegye szarvasi járásának körlelkészé Oka István helybeli ág. ev. ig. lelkészrel sora látogatták a városbeli ev. iskolákat bátorítva és buzdítva az iskolásokat a további kitartó szorgalomra.

— **Népkönyvtár.** Úgy tudjuk, hogy a békési megyei köznevelési egyesület több mint egy éve városunknak is szép számból álló népkönyvtárt ajándékozott, de az, nem tudni mi okból, még ma sem adott át a közhasználatnak, pedig a mi olvasni szerető polgárságunk nagyon jó néven vette volna, ha most téli időben a mikor pihenő ideje van a munkától, hasznos ingyen könyvekhez jutna. Mi kötelességünknek ismerjük ez uton felhívni az illetékes körök figyelmét, hogy e könyvtárnak a közhasználatra való átadása iránt intézkedni sziveskedjenek.

— **Pénztárvizsgálat.** A helybeli takarékpénztár felügyelőbizottsága Mázor József elnökle mellett f. hó 17-20-ig végezte az évi vizsgálatot. E négy napon az ültetvezetés minden ágában megtekintte az ellenőrző vizsgálatot, s mindenütt megfelelő rendet és pontosságot tapasztalt. A nyereségy kiosztásánál a bizottság részvényenként 15 koronát indítványoz az igazgatóság 16 koronás ajánlatával szemben. A febr. 15-én tartandó közgyűlés feladata lesz persze afféllott határozni, hogy melyik indítványt fogadja el.

— **Kaszinói gyűlés.** A kondorosi kaszinó vasárnap közgyűlésén a kaszinó elnökévé a lemondott Dérczy Ferenc helyett Keviczky László lelkész lett megválasztva, alelnökké: János Győző gyógyszerész. A kaszinó jövőjét illetőleg fontos határozat hozott, hogy ez évben díszes nagy terem csatolatik eddigi helyiségeihez.

— **Megmentette a vőlegényét.** Olyan leányt már sokat ismertünk, a ki „megfogta” a vőlegényét, de olyat, aki vőlegényt mentett meg, még keveset. — Az igaz, hogy a vőlegény is furcsán viselte Hymen rózsálcáit, mert nagy boldogságában fel akarta magát akasztani. Endrőről halljuk, hogy Nagy János ottani legény felakasztotta magát, de a menyasszonya levágta a kötélről, s ma mikor olyan ritka a vőlegény, hogy még az apagyilkos vőlegénynek is meg kell kegyelmezni, nem is igen csodálkozunk a szerelmetes menyasszony hőstettén.

— **Meghívó.** A kondorosi iparos ifjak 1900. évi január 28-án a „Kondorosi Csárdához” címzett vendéglobben táncvizsgálatot rendeznek. Beléptidő: Személyijegy 1 kor. 20 fill. Családjegy 3 korona. Kezdet 7 és fél órákor.

— **A legújabb korona vicze.** Egy kis számtani feladatból áll a legújabb korona vicze. Ez a korona vicze egyébként a következőképpen pattant ki. Egy társaságban egy ur — mondjuk A. — panaszkodik, hogy mennyi baja van az új pénzértéknél a koronákba való átszámítással. Egy másik ur — nevezzük B.-nek — erre kicsinylőleg azt mondja, hogy a forint és korona átszámítás igen egyszerű dolog. Ha koronákba akarok átszámítani forintokat — úgy mond B. — egyszerűen kettővel szorzom a forintokat; ha viszont koronákba akarok forintra átszámítani, kettővel osztom a koronákat. Gyermek munka az egész.

— **Igazán gyermekmunka?** — szölt kérdőleg A. — No lássuk csak B ur, olyan nagyon gyermekmunka-e a dolog. Feladok önnek egy kis számtani rejtvényt.

B.: Rendelkezzék velem.
A.: Hát mondja meg nekem, hogy hány forint 15 korona?

B.: 7 forint 50 krajczár.
A.: Ugy... No nézzük csak, számítsuk ki alaposabban. Mennyi 14 koronának a fele?

B.: 7 forint.
A.: És egy koronának?

B.: 25 krajczár.
A.: Tehát meenyit tesz 15 korona forintokban?

B.: 7 forint 25 krajczár.
A.: Ugy... 7 forint 50 krajczár hány koronának volt az imént a fele?

B.: 15 koronának.
A.: És 7 forint 25 krajczár mennyit tesz koronákértékben?

B.: (megzavarodva) 15 koronát.
A.: (diada'masan) Hát hogy az ürdögbe lehet B ur, hogy 7 forint 50 krajczár 15 korona és 15 korona mégis 7 forint 25 krajczár?...

B.: (zavartalan hallgat) A.: (a társasághoz fordul) — Tessék megfejteni ezt a kis számtani rejtvényt uraim.

— **Meghívó.** A szarvasi ipartestület folyó 1900. évi február 14-én a Apád szálloda dísztermében az olvasócsarnok pénzára gyarapítására confteti és serpetin játékkal egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. Beléptidő: Személyijegy 1 korona 60 fillér. Családjegy 4 korona. Kezdet este 7 1/2 órákor. Felülfizetések közzönnetel fogadtatnak s hírlaplajag nyugtáztatnak.

— **Szerelmi dráma.** A régi, mindig aj maradó mese, mely néha néha még az új korban is megújul, bizonyossággal, hogy még mindig dobognak a szívek és a szerelem hatalmas tényező még az emberi életben. Lásd Róza m. berényi tanító szép leánya, kedden reggel szíven lötte magát, mert szeretett s nem lehetett azé, akit szeretett. A szöke szép leány egy huszonöt éves gazdembert szeretett, de a házasságnak akadályai lévén, elhatározták, hogy együtt balnak meg. Evégre éjfélre randevut adtak egymásnak. De a fiatal ember, ki a leány édes csókjáért annyiszor elment volna, nem váltotta be ígését és nem ment el a végzetes randevura a halállal csókolózni. A leány várt, várt, piczi szíve még jobban elkeveredett a férfiak poltronságán és reggel szíven lötte magát. A fiatal ember pedig, — ki soha sem hártja el magától a vádat, hogy csak hitette a leányt, — tovább él a világban. Büszkölködve az „esettel” s keresve új kalandokat, futva új csókok után. — A teremtés urai közül hány ily „nemes jellem” ad revolvert a fiatal leányok kezébe.

— **Vasuton indultak, gyalog érkeztek** Ismét a Békés Csanádi vasutról szól az ének. Ugyanis f. hó 7-én reggel az Orosházáról Szarvasra haladó vonat mozdonyának az egyik forcsóva a sivatói állomáson megropedt s a kiömlő gőz nemcsak a tüzet oltotta el, de a mozdony fűtőt is életveszélyesen. A mozdony vezetőjét pedig súlyosan leforrázta, Minthogy a feltelesen megálló helyen az őrházban sem telefon, sem sürgöny berendezés nincsen, gyalog küldönczessel kellett segély mozdonyt kérni a szarvasi fűtőháztól. A vonaton feles számmal volt utasok nagy része, e felette gyors intézkedés eredményét bevárni nem tudván, leszálltak a vonatról, s gyalog szerrel hamarabb hazérkeztek, mint akik a vonaton maradtak. Tudunkkal rövid pár hónap alatt ez már az ötödik eset, hogy a vonalon a mozdony forcsóvának elrepedése miatt a vonat nagy késéssel vánszorogott be Szarvasra. Ha a forgalmi vezetőségnek az a czélja, hogy a vasut vonal használatától a közönséget elriassza, akkor teljesen jó uton halad, de az utazó közönség s a részvényeseknek talán az volna a czéljuk, hogy a vasutat használják. Nem ártana, ha az ültetvezetés vagy a forgalmi főnökség, vagy e kehes mozdonyon adna tul, de ha e kettő sokáig fog még együtt maradni, azt hisszük, nem annyira az utazó közönség, mint e kehes mozdonyt kezelő személyzet és a részvényesek fogják a körülmenyt megsínyloni.

C S A R N O K.

EGYGYEL KEVESEBB.

Hüvös márcziusi est van, künn hideg havaseső esik. Magda ott ül a nyitott ablak mellett, mély gondolatokba merülve. Merve, szoborszerű arcán kimondhatatlan mély fájdalom tükröződik vissza. A szél megmozdítja az ablakot, mintha bosszantaná Magda melegsége. Szép szöke hajából kicsal egy fűrtöt és arcába fújja, de Magda meg sem mozdul. Mindene érzéketlen marad.

Egyszerre nehéz sóhaj száll föl kebléből, arcát két kezébe temetve hangosan zokog:

— Óh Istenem, Istenem, mivé lett az életem!

Csak az történt vele, mint sok más leánnyal, hogy otthagya a jegyese, mert nem volt olyan gazdag, mint aminőnek eleinte hitte. De míg más leány beletörődik, felejteti igyekszik avagy csupán bosszúból a legközelebbi kérőnek mond igent, — és később még tán boldog is — ő lemondott mindenről, mert felejteti nem tudott. Hiába igyekeztek szülei minden tőlük telhető rábeszéléssel hatni leányukra, hogy menjen ehhez, vagy ahhoz, hiszen kérőkben éppenséggel nincs hiány és vannak még jellemes emberek is.

Magda csak egy rövidke szóval válaszolt:

— Soha!

Aki úgy csalódott, mint ő, az nem fog többé hinni soha senkinek.

Óh, hogy szerette jegyesét! — szíve lelke egész erejéből, jobban az életéért. Hogy bizott benne! A férfiak mintaképeit látta benne, gyermekkori ideálját vélte föllelni. Mily boldog volt, a férfiak legtökéletesebbje által szerelve hitte magát.

És most! oda, oda minden reménye, képzelt boldogsága, szőfeszült minden ábrándja: — legszebb, legboldogabb álmaiból ébredt a rideg valóra, hogy szerelem, ideálizmus nem létezik többé, legfeljebb a bohó poéták élénk képzelőtehetségében él még és — pénzen még a boldogságot is meg lehet vásárolni. Ő is, ha meg lett volna a jegyese által képzelt hozomány, — ime megvásárolhatta volna egy időre a boldogságot. E gondolatra füllázdott egész valója és megvetéssel gondolt ez emberre, aki őt a hozományáért akarta elvenni.

Már nem szereti, nem sajnálja őt, mert hogy megismerte igazi mivoltába, csak megvetést érez iránta, de örömet ez életben többé nem talál és csak a halált óhajtja mindég.

— Mit ér az élet — mondogatja napjában százszor is — ha hinni, ha szeretni nem szabad!

Most is, hogy egy darabig zokogott, szemeit ég felé emelve, nagyot sóhaj:

— Istenem, Istenem, szabadíts meg e szőrnű kintóktól! Oh ha meghalhatnék!

Forró homlokát a hideg ablaktáblához nyomja, hideg esőcseppek hullanak lázas, fölhevült arcára. A szél is mintha megsajnálta volna a szenvedő leányt, hizelegve, gyöngéden tuja el homlokáról, az esőtől oda tapadt selymes fűrtöket.

Egy pillanatra elvonult előtte életének rövid multja. Boldognak látja magát, — szeret, vizszontszeretetik, De ez édes képet fölvaltja rögtön egy másik, egy szomorú kietlen kép: a rideg jelen és a kétségbejött jövő.

Hát soha, soha sem lesz már vége e szenvedésnek?! — sóhaj ismét és kinéz a végtelen semmisségbe.

Egyszerre szemeit kimeresztve, kihajlik az ablakon és — néz, néz — a távolban valami ezütsz fény látszik, — hirtelen, mintha a villámütés érte volna homlokához kap, körülnéz és mint már régen nem, hangosan fülkaczag; de kacagása oly rémes, oly kísérteties, azután egy gyors ugrással kiveti magát az ablakon és örült futásnak ered, fut, fut a szakadó eső, térdig érő sár daczára, míg csak a folyóhoz nem ér s a amint odaér, körül se néz, egy pillanat alatt a folyóba veti magát.

A kavargó habok még felvetik egy párszor, aztán egészen eltűnik a víz mélységében.

A halászok, kik kora reggel munkájukra indultak, a vízben találták meg holttestét. Az éjjel keletkezett vihar nem messze partra vetette.

Másnap minden lapban benne volt a szép Magda halálhíre. Ismerősei megsiratták, korszort küldtek koporsójára. Szülei kétségbe voltak esve egyetlen leányok halála által. Egy poéta verset irt — a szerelem martírjáról. Egy nyolcz leányos anya amint a halálhírt elolvasta, felsőhajtott

— Szegény, szegény leány!

Azután csöndesen hozzátette:

— Egygyel kevesebb, kisebb a — konkurencia.

R. Gizella.

Eladó ház.

F i s c h I József Beliczey
út 1297 számú

h á z a

szabad kézből eladó. Venni szándékozók értekezhetnek helyben a tulajdonossal.

Hirdetés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a piacztéren B u c k Adolf féle ház sarok helyiségében

mészáros és hentes

üzletet nyitottam a hol naponként friss vágású hús kapható.

H ú s á r a k

Fiatál marhahús, paprikás és levesnek 36 kr. kilója
pecsenyének 40 kr. "
" " Juhúsnak kilója 36 kr. "
Sertéshús kilója 44 kr. Friss kolbász 50 kr. "
Szalonna 48 kr. Zsirnak literje 48 kr. kilója 52 kr.
Füstölthús kilója 52 kr, sonka 56 kr, kolbász 70 kr.
Töltelékek, sült pecsenyék jutányos ároukap hatók

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, vagyok mély tisztelettel

Fehér József,
mészáros és hentes Szarvason.

Előfizetési felhívás

„KÉPES CSALÁDI LAPOK“

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

A „Képes Családi Lapok“ olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifjú és öreg külön s együttréve élvezettel olvashatja.

A „Képes Családi Lapok“ minden évben négy külön beküldhető regényt ad ingyenes mellékletül előfizetőinek.

A „Képes Családi Lapok“ borítéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza és így az előfizetők díjtalanul közölhetik gondolataikat az „Előfizetők postájá“-ban,

A „Képes Családi Lapok“ előfizetési ára a „Hölgyek Lapja“ című divatlappal s a külön beküldhető „Regénymelléklet“-tel együtt:

Egész évre 6 frt — kr.
Félévre 3 frt — kr.
Negyedévre . . . 1 frt 50 kr.

A „Képes Családi Lapok“ annak, aki az előfizetési összeget és azonkívül még 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjat egy szerre beküldi, elismerésül még külön legújabb regényt küld ingyen és bérmentve!

A „Képes Családi Lapok“ mutatvány számokat ingyen és bérmentve küld mind azoknak, a kik ez iránt — legcélszerűbben levelezőlapon — hozzáférnek.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“
kiadóhivata a.

Budapest V. Vadász utca 14 (Saját házában.)

399/1900

Pályázati hirdetmény.

A szarvasi járáshoz tartozó B. Sztandrás községben lemondás folytán megüresedvén a rendőrbiztosi és az iktató irnoki

állás, ezen állásokra pályázatot hirdetek, s föl hívom mindazokat, kik ezen állások egyikét elnyerni óhajtnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám f. hó 23-ig beadják.

A rendőrbiztosi állás évi 400 korona kész pénz fizetéssel és 80 korona ruhaátalánnyal, az iktató irnoki állás pedig évi 800 korona kész pénz fizetéssel van javadalmazva.

A választás f. hó 24-én d. u. 3 órakor fog B. Sztandrás község-házánál megejteni.

Szarvason 1900 január 15.

KRECSMARIK,
főszolgabíró.

Sürgöny cím: Nádházy Szarvason.

Alapított 1879 ik évben.

Nádházy János temetkezési vállalata Szarvason

(Kórház utca 1260 házszám alatt saját házában.)

elvállal mindenféle temetéseket — vidéken is — és pedig a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Raktáron tart dus választékban: ércz és fakoporsókat, továbbá mindenféle szemfedeleket, művirág koszorukat és szalagokat.

A gyászeset megtörténtével, a hozzátartozók bármi módon tett értesítésre — vidékre is — a lehető legrövidebb idő alatt intézkedés történik.

Fakoporsók I frttől feljebb, érczkoporsókat gyermekeknek 8 frttől feljebb, nagyoknak két méter nagyságban 35 frttől feljebb.
A Nádházy „Temetkezési Vállalata“ a legcsekélyebb megrendelésnél is gyors és pontos kiszolgálást biztosít

Kiváló tisztelettel:
Nádházy János.

Valamint ércz koszoruk.